

Fra Proces til Projekt

Maksimering af socialt relaterede effekter ved afholdelse af idrætsbegivenheder

En rapport udarbejdet af

for

Februar, 2006

(Uofficiel dansk oversættelse. Originaldokumentet er på engelsk)

Indholdsfortegnelse

Indledning

- 1. Introduktion 3
- 2. Metode 5

Teori

- 3. Events 6
 - 3.1. Hvordan defineres en "større event"?
 - 3.2. Kategorisering af forskellige typer af events
 - 3.3. Overføring af kategoriseringen til en social kontekst
- 4. Sport og socialpolitik 9
 - 4.1. Sportspolitiske programmer i praksis
 - 4.2. Regeringernes involvering
 - 4.3. Begrænsninger i effektmålingen af politiske programmer
- 5. Effektanalyser 12
 - 5.1. Definitionen af "arv"?
 - 5.2. "Hårde" vs. "bløde" effekter
 - 5.3. Eksempler på samfundsmæssige effekter
 - 5.4. Begrænsninger ved foretagelsen af effektmålinger

Praksis

- 6. Sammenhængen mellem samfundsmæssige målsætninger og Sport Events ... 18
 - 6.1. Fælles indhold
 - 6.2. At vælge den rette event
- 7. Model til brug for maksimering af mulighederne 29
- 8. "Best Practice" eksempler 33
 - 8.1. Canada's Games, Vancouver 2010 vinterolympiske lege
 - 8.2. Sport England, Manchester 2002 Commonwealth Games, Euro 2005 Women's Football

Konklusioner

- 9. anbefalinger for fremtiden 38
- 10. Litteraturliste 40

Liste over benyttede figurer

Figur 1: Typer af events	7
Figur 2: Model over forholdet mellem sport og sociale og økonomiske fordele.....	13
Figur 3: Skema over mulighederne for forskellige typer af events	28
Figur 4: Model til brug for maksimering af det sociale effekter af et værtskab	30

Indledning

'Fra Proces til Projekt' har til formål at tilvejebringe en forståelse af, hvordan langsigtede sociale politiske programmer kan omdannes til innovative og energiskabende projekter gennem idrætsbegivenheder. De følgende to afsnit vil give et overblik over rapporten fulgt af et kort overblik over rapportens metodebrug.

Denne rapport er en dansk oversættelse af originaldokumentet. Hvor der måtte være afvigelser, gælder den engelske version, som kan downloades på www.idan.dk

1. Introduktion

I juli 2005 kæmpede fem af verdens mest kendte byer mod hinanden i en af nutidens største internationale konkurrencer; de kæmpede for retten til at afholde de olympiske lege i 2012. For at forstå, hvorfor de olympiske lege tiltrækker bud fra byer fra hele verden, er det væsentligt at forstå de fordele, et værtskab som dette medfører. Selv om hver by kan have mange forskellige grunde til at byde, er der ingen tvivl om, at det handler om mere end blot at få lov til at danne rammen om idrætsbegivenheder. De olympiske lege giver byer mulighed for at søge mange andre målsætninger opfyldt, så som byfornyelse, øgede indtægter eller øget global medieopmærksomhed, og kandidatbyerne har en tro på, at de olympiske lege kan bidrage til at opfylde målene..

Forskellige forskningsrapporter har støttet forestillingen om, at det at være vært for store internationale events som de olympiske lege kan efterlade en vedvarende og positiv arv i værtsbyen eller landet. Fra 1992, efter de olympiske lege i Barcelona, begyndte den internationale olympiske komite (IOC) at investere i tilvejebringelsen af detaljerede effektanalyser af de olympiske lege. Størstedelen af disse effektanalyser fokuserer på de økonomiske og turismerelaterede effekter af legene. Som følge af de positive resultater af disse analyser forventes det nu, at store internationale begivenheder kan og skal efterlade en væsentlig arv.

De olympiske lege afholdes kun hvert fjerde år, mens der er tusindvis af idrætsbegivenheder rundt om i verden hver dag. De fleste af disse events har ikke den samme globale mediebevågenhed eller det samme niveau af

investeringer fra organisationskomiteerne, regeringerne og kommunerne for at sikre en vedvarende positiv effekt. Men alle events har betydning nok til at kunne påvirke og præge værtsbyen, regionen eller landet i større eller mindre grad.

Der er enighed i litteraturen om, at hvad enten der er tale om et stort eller et lille arrangement, er der en realistisk mulighed for at opnå positive sideeffekter ved at være værtsby. Men når det kommer til at realisere disse effekter, kniber det mere for arrangører og beslutningstagere.

De seneste år er arrangører blevet dygtige til at udnytte de kommercielle muligheder, der opstår i forbindelse med store sportsbegivenheder. Man har set, hvordan traditionelle regler for sportsgrene- og arrangementer ofte tilpasses sponsorernes ønsker. Når organisationskomiteerne kan maksimeres de kommercielle muligheder, er tiden måske inde til, at andre interessenter i de store arrangementer fokuserer på at maksimere andre potentielle fordele. Som eksempel har idrætten altid haft en positiv sammenkobling med sundhed og socialt velvære. Dette er især blevet tydeligt i de senere år, da myndigheder over hele verden undersøger, hvordan man kan integrere idrætsprogrammer i socialpolitiske programmer.

Denne rapport undersøger ud over spørgsmålet om, hvorvidt samfundsmæssige fordele kan opnås, også hvordan værtsbyer kan maksimere de samfundsmæssige effekter af store og små events. Det store spørgsmål er, hvordan afholdelsen af en idrætsbegivenhed kan kombineres med de socialpolitiske programmer - eller alternativt hvordan socialpolitiske programmer kan løftes ved at blive integreret med idrætsbegivenheder. Hvis man kan ændre events og sportsgrene til at tilgodese kommercielle interesser, kan man så også ændre dem til at inkludere og optimere samfundsmæssige effekter?

Første del af denne rapport gennemgår den eksisterende litteratur om forskellige typer af events, sport og socialpolitik. De nuværende trends i effektanalyser vil også blive gennemgået. Anden del fokuserer på de muligheder, der opstår i forbindelse med forskellige typer af events. Rapporten introducerer en model, der kan anvendes både af organisationskomiteer og offentlige myndigheder. Modellen viser, hvordan arrangører og offentlige myndigheder sammen kan tilrettelægge events, der udover at blive succesfulde sportsarrangementer

samtidig integrerer socialpolitiske målsætninger. Modellen kan også benyttes til at bringe nyt liv til eksisterende socialpolitiske programmer ved at sammenkoble dem med specifikke events og omdanne langsigtede socialpolitiske programmer til spændende projekter. Canada og England er fremhævet som lande med "Best Practise" eksempler for at illustrere den potentielle positive effekt af at integrere idrætsbegivenheder med samfundsmæssige dagsordener.

2. Metode

En systematisk gennemgang af økonomiske og turismerelaterede effektanalyser og en gennemgang af aktuel litteratur om samfundsmæssige fordele ved værtskaber for idrætsbegivenheder har ført til udarbejdelsen af en model, der kan bruges til at planlægge og implementere samfundsmæssige målsætninger gennem idrætsbegivenheder.

Den indledende litteratursøgning blev foretaget ved brug af akademiske databaser. Disse databaser blev undersøgt for artikler, rapporter og bøger, der omhandler området for idræts- og socialpolitiske programmer samt effekten af større sports begivenheder. Disse artiklers litteraturlister blev også gennemgået for at finde yderligere referencer og artikler, når dette fandtes nødvendigt. En søgning på internettet gav især resultater på forskellige myndigheders hjemmesider. Den internationale olympiske komites forskningscenter i Lausanne blev benyttet som forskningsbase. "Best Practice" eksempler blev udvalgt baseret på tilgængelig litteratur, der dokumenterede bevis på positive samfundsmæssige effekter.

Det skal nævnes, at vurderinger af samfundsmæssige effekter i forbindelse med idrætsbegivenheder er en relativt ny del af forskningen i større events. Der er stort set ingen empirisk information tilgængelig og kun begrænset information om de faktiske samfundsmæssige effekter af at være værtsby for en stor sportsbegivenhed. Det forventes, at der i de kommende år vil fremkomme mere detaljeret dokumentation af samfundsmæssige effekter af større events.

Hvor modeller og figurer er taget fra engelske artikler og undersøgelser er originalsproget i figuren bevaret.

Teori

Denne del sigter mod at give et kort overblik over den aktuelle litteratur, der vedrører forskellige typer af events og effektanalyser. Den nuværende trend i sport og socialpolitik beskrives også. Denne litteraturgennemgang vil give en forståelse af, hvordan og hvorfor sammenkoblingen mellem samfundsmæssige mål og idrætsbegivenheder er skabt og ofte burde maksimeres.

3. Events

Før vi foretager en dybdegående undersøgelse af den potentielle effekt af at være vært for idrætsbegivenheder, bør begrebet event defineres. Aktuell forskning og debat vedrørende definitionen af begrebet "event" stammer hovedsagligt fra økonomiske effektanalyser. Afsnittet indeholder en gennemgang af forskellige typer af events, der stammer fra økonomiske effektanalyser, efterfulgt af undersøgelse af, hvordan disse forskellige typer kan overføres til det sociale område.

3.1 Definitionen af en større event

En større event er af International Association of Scientific Experts on Tourism blevet defineret som en event der tiltrækker en million besøgende, har ry som et arrangement, man skal se, høje økonomiske omkostninger samt skaber turismeomsætning eller andre afledte effekter¹.

Fra et psykologisk og sociologisk synspunkt er større events helt enkelt blevet defineret som en begivenhed, der repræsenterer et mønster, der ikke er normalt for værtsbyen, og som skaber "forstyrrelser," der er vanskelige at forudse². Disse definitioner af "større events" er hverken absolutte eller universelle. Definitionen af "større" er relativ i forhold til byens størrelse. Det, der kan anses for at være "større" for én værtsby eller region, bliver ikke nødvendigvis anset for "større" i en storby eller i et mere udviklet eller tættere befolkede område.

¹ Andersson, T., Persson, C., Sahlberg, B., Strom, L., (1999). The Impact of Mega Events. European Tourism Research Institute, Mid Sweden University. Sweden, s. 47-56.

² Syme, G., Shaw, B. J., Fenton, D. M., Mueller, W.S., (1989). The Planning and Evaluation of Hallmark Events. Ashgate Publishing Ltd, Aldershot, England, p.p. 274-285.

Begrebet "større" kan også betyde "større" i betydningen af antallet af tilskuere eller i betydningen af niveauet i konkurrencen. Forskning har vist, at der er betydelig forskel på de økonomiske effekter af events, alt efter om eventen er deltager- eller tilskuerbaseret³.

Forskellige økonomiske prognosemodeller er skabt med det formål at hjælpe byer til at bestemme den potentielle økonomiske succes eller effekt, forskellige typer af events kan få. Den indledende fase i disse prognosemodeller er kategoriseringen af events. Ved at kategorisere begivenhederne, bliver det lettere for byerne at sammenligne de forskellige events og fokusere på at byde på de events, der matcher byens målsætninger. Det skal bemærkes, at ikke alle idrætsbegivenheder kan kategoriseres på den følgende måde, og der bør anlægges en vis grad af fleksibilitet ved brugen af denne kategorisering.

3.2 Kategorisering af forskellige typer af events

Det følgende eksempel på event kategorisering, som benyttes i denne rapport blev skabt af UK Sport, på baggrund af en analyse af forskellige events, der har fundet sted rundt om i England. Baseret på aktuel forskning er kategoriseringen blevet yderligere udviklet og tilpasset, siden den først blev præsenteret.

Figur 1. Typer af events⁴

- **Type A** – Større internationale events, der finder sted uregelmæssigt, tiltrækker mange tilskuere og skaber betydelig økonomisk aktivitet og medieinteresse f.eks. de olympiske lege.
- **Type B** – Større events, der tiltrækker mange tilskuere og genererer betydelig økonomisk aktivitet og medieinteresse og er del af en årlig national cyklus, f.eks. FA Cup Final.
- **Type C** – Ikke-regelmæssige større events, der finder sted en enkelt gang, og hvor niveauet af økonomisk aktivitet er usikkert, f.eks. Grand

³ Gratton, C., Henry, I. P., (2001). Sport in the City: The role of sport in economic and social regeneration. Routledge, London, United Kingdom.

⁴ Wilson, R. (2005). The Economic Impact of Sport Events: Critiquing the Typology. Præsenteret på the European Association for Sport Management Seminar, Newcastle, United Kingdom.

Prix.

- **Type D** – Større events med mange deltagere (>500), der genererer en begrænset økonomisk aktivitet (> kr250.000), og er en del af en årlig national cyklus f.eks. nationale mesterskaber i de fleste sportsgrene.
- **Type E** – mindre deltagerbaserede events (<500), der genererer marginal økonomisk aktivitet (<kr. 250.000), og som er del af en årlig national cyklus f.eks. lokale sportskonkurrencer.

3.3 Overføring af kategoriseringen til en social kontekst

Hvis byer planlægger at udvikle en eventstrategi, som imødekommer både deres økonomiske og sociale målsætninger, er det nødvendigt med en klar forståelse for de forskellige typer af events, der er velegnede til nå de samfundsmæssige målsætninger. De værktøjer, der kan hjælpe med at skabe denne strategi fra et økonomisk synspunkt, kan ikke bruges på samme måde til at forudsige de samfundsmæssige effekter. Men kategoriseringen af typerne af events kan overføres til det samfundsmæssige område. Der er ingen tvivl om, at dette kategoriseringssystem gør diskussionen enklere og fokuserer den om de events, en værtsby finder mest interessante.

Det er muligt at forskningen i fremtiden kan finde en model for typer af samfundsmæssige effekter, men så længe eventstrategier stadig primært er baseret på målingen af økonomiske og turistmæssige effekter er det mest brugbart at følge en kategorisering efter denne struktur. Ved at gøre det muligt at undersøge om et event bliver succesfuldt både ud fra en økonomisk og en samfundsmæssig vinkel bliver det lettere for beslutningstagere nå til enighed om at byde på og være vært for den samme type af events.

4. Sport og socialpolitik

Det er bredt accepteret, at idræt kan bidrage både individuel udvikling og samfundsmæssig udvikling. Som følge af dette er man lokalt, national og internationalt begyndt at fokusere på at udvikle og implementere idræts- og socialpolitiske programmer.

4.1 Sportspolitiske programmer i praksis

De positive helbredsmæssige virkninger af at motionere er bredt kendte og har fået mere og mere opmærksomhed i forbindelse med de stigende problemer rundt om i verden med overvægt og hjerte-kar sygdomme. Litteraturen understøtter også, at sport kan medføre samfundsmæssige fordele som forbedret kapacitet til at gennemføre lokale initiativer, en nedgang i kriminalitet og forbedret social integration⁵. Som eksempel, Canadas idrætspolitiske program:

Forskning har vist at et øget niveau i idrætsdeltagelse kan medføre mange fordele... Som eksempel; øget idrætsaktivitet kan resultere i bedre resultater i skolen, mindre rygning, lavere kriminalitetsrater og mindre brug af narkotiske stoffer.⁶

Derudover ses det, at idræt rundt om i verden bliver brugt til at understøtte lokale samfundsprojekter som eksempelvis Danish Cross Cultures Project Association og UEFA's støtte til åbningen af 185 "Open Fun" fodboldskoler for 37.000 børn mellem 8-14 år med det formål at skabe fredelig sameksistens mellem befolkningsgrupperne i det tidligere Jugoslavien⁷. Et andet eksempel på brugen af idræt i sociale sammenhænge er FNs beslutning om at officielt at kalde 2005 for "Year of Sport and Physical Education". I 2005 blev der igangsat adskillige sportsinitiativer rundt om i verden. En kommentar fra FN fastslår følgende;

Anerkendelsen af det potentiale sport har til på den ene side effektivt at formidle budskaber og påvirke folks handle-mønstre samt på den anden side at fremme

⁵ Gratton, C., Henry, I. P., (2001). Sport in the City: The role of sport in economic and social regeneration. Routledge, London, United Kingdom, p.p 187-203

⁶ (oversættelse) Canadian Sport Policy, (2002). Godkendt af ministre i Iqaluit, Nunavut, April 6th, 2002.

⁷ United Nations. 2005 International Year for Sport and Physical Education. www.un.org/sport2005/a_year/facts.pdf. Viewed 04.10.2005.

livskvalitet og fremme fred i verdenen har været stigende de seneste år. Det er på denne baggrund, at FN har besluttet at integrere idræt i sine programmer og politiske målsætninger rundt om i verdenen. Nogle regeringer er allerede begyndt at indføre sport i deres udviklings- og bistandsprogrammer⁸.

Sammenhængen mellem idræt og samfundsmæssige målsætninger er tydelig, og ved at sikre at man fortsætter med at finde nye og spændende måder at udnytte denne sammenhæng på, vil man kunne skabe endnu større samfundsmæssige effekter. Skabelsen af særlige sociale projekter, der integrerer sport, er en global trend. Det er tydeligt, at begge parter kan få fordel af, at forholdet mellem sport og socialpolitik vokser. Sport kan øge støtte og investeringer fra politikerne, mens politikerne kan høste fordelene af sportens evne til at tilføre energi og skabe fokus omkring politiske programmer.

4.2 Regeringernes involvering

Sport ses oftere og oftere som en integreret del af socialpolitiske programmer på alle niveauer i samfundet. Selv om idrætsdeltagelse sædvanligvis er det vigtigste i de fleste idrætspolitiske programmer, er det tydeligt for offentlige myndighederne, at individuel involvering i idræt, om det er gennem deltagelse eller på andre måder, kan være fordelagtigt for udviklingen i lokalsamfundet. Den skotske lokalregering har som vigtigst politiske budskab anført, at de potentielle fordele ved brugen af sport i målrettede politiske programmer går videre end deltagelse. Der hedder sig, at "engagement i organisering af aktiviteter inden for idræt og fysisk aktivitet kan understøtte selvværd og en række færdigheder, som også er nyttige i andre sammenhænge – et syn på frivillighed som et "aktivt medborgerskab"⁹.

Sammenhængen mellem socialpolitiske programmer og deltagelse i sport styrkes ved erkendelsen af, at idrætsbegivenheder får større og større betydning.

⁸ (oversættelse) United Nations. 2005 International Year for Sport and Physical Education. <http://www.un.org/sport2005/index.html>. hentet 18.10.2005.

⁹ Coalter, F., Allison, M., Taylor, J., (2000). The Role of Sport in Regenerating Deprived Areas. The Scottish Executive Central Research Unit, Edinburgh, Scotland. www.scotland.gov.uk/cru/kd01/blue/rsrdua-07.htm. Viewed 28.08.2005.

Engagerede regeringer og lokale myndigheder rundt om i verden søger at tiltrække store events for at kickstarte en proces af øget engagement og deltagelse i idræt for at styrke civilsamfundet og tilfredsstille sociale behov. Det er nødvendigt med yderligere forskning og udvikling, da bedre underbyggede undersøgelser om implementering og udvikling af programmer vil medføre en tydeliggørelse af formål og prioriteringer og dermed understøtte frembringelsen af effektive lokale, regionale, nationale og internationale initiativer.

4.3 Begrænsninger i effektmålingen af politiske programmer

Der findes dokumentation for de positive samfundsmæssige effekter, som beskrives i denne rapport, men det skal bemærkes at der ikke er nogen garanti for, at alle programmer med idræt som en integreret del er succesfulde. Som eksempel kan nævnes, at når man taler om integration, er der ingen tvivl om, at sport har evnen til at opmuntre folk til at samarbejde, men også skaber øget konkurrence imellem dem. En besvarelse i en undersøgelse, der samler forskellige kultur- og idrætspolitiske lederes syn på idrættens potentielle rolle i udviklingsprogrammer og forskellige samfundsaktiviteter, bemærker;

Jeg kan komme på masser af eksempler [på integration], men samtidig er der også masser af eksempler på, at folk bare er gået hjem bagefter... Når man møder folk til kampe og falder i snak, ser man folk finde sammen. Men jeg kan også give eksempler fra eksempelvis East End Park, hvor et hold bestående primært af indvandrere blev jagtet ud af banen af det tabende hold og dets tilhængere. Det viser vel, at sport kan bruges både til et godt formål og til et rigtigt skidt...¹⁰

Den samme undersøgelse belyste også nogle af de potentielle begrænsninger ved målingen af samfundsmæssige effekter af kriminalpræventive programmer. Det blev konkluderet, at det er svært at bevise nedgang i kriminaliteten som følge af et politisk program, hvor sport er integreret. Om ikke andet kan en nedgang muligvis tilskrives folks anerkendelse af, at der faktisk blev igangsat initiativer¹¹. Uanset begrænsningerne, er det tydeligt, at sporten er blevet en integreret del af forskellige politiske programmer rundt om i verden. Sammenhængen mellem sport, samfund og socialpolitik styrkes, og ved at

¹⁰ Gratton, C., Henry, I. P., (2001). Sport in the City: The role of sport in economic and social regeneration. Routledge, London, United Kingdom, s. 195.

¹¹ Gratton, C., Henry, I. P., (2001).

fokuserer på at inkludere idrætsbegivenheder i denne sammenhæng vil de potentielle positive samfundsmæssige effekter af politiske programmer med sikkerhed kunne maksimeres.

5. Effektanalyser

Den aktuelle litteratur vedrørende effektanalyser har primært fokuseret på økonomiske og turistrelaterede effekter af at være vært for idrætsbegivenheder. Det følgende kapitel gennemgår tilgængelig litteratur og specificerer, hvad der menes med begrebet "arv", forskellen mellem forskellige typer af sociale effekter, og eksempler på hvilke socialrelaterede effekter en event kan medføre. Slutteligt diskuteres begrænsningerne ved udførelsen af effektmålinger.

5.1 Definitionen af "arv"?

Begrebet arv benyttes ofte, når større type A events diskuteres. Der er dog ikke enighed om, hvordan dette begreb skal defineres. I 2002 begyndte den internationale olympiske komite, IOC, at forfølge ideen om, at de olympiske lege skulle efterlade en håndgribelig arv i værtsbyen. IOC afholdt et symposium i 2002, hvor man diskuterede emnet om den olympiske arv, og hvor man konkluderede, at IOC anerkender vigtigheden af konceptet om arv. Det blev yderligere fastslået, at konceptet "arv" har mange forskellige betydninger. Det blev besluttet, at begrebet dækker over mange forskellige discipliner og er dynamisk. Begrebet ændrer sig med tiden og er påvirket af en vifte af globale og lokale faktorer¹².

Ideelt set burde en "arv" sikre, at begivenheden genererer så mange bæredygtige samfundsmæssige effekter som muligt for værtsbyen, regionen eller landet. I diskussionen om arv fokuseres der ofte på perioden, efter at begivenheden har fundet sted, men et succesfuldt program for at sikre, at en begivenhed efterlader en arv, skal implementeres både før, under og efter, begivenheden. Der er tale om mere end blot brugen af bygninger og strukturer, og det drejer sig heller ikke om at skabe en lang række forskellige initiativer, der

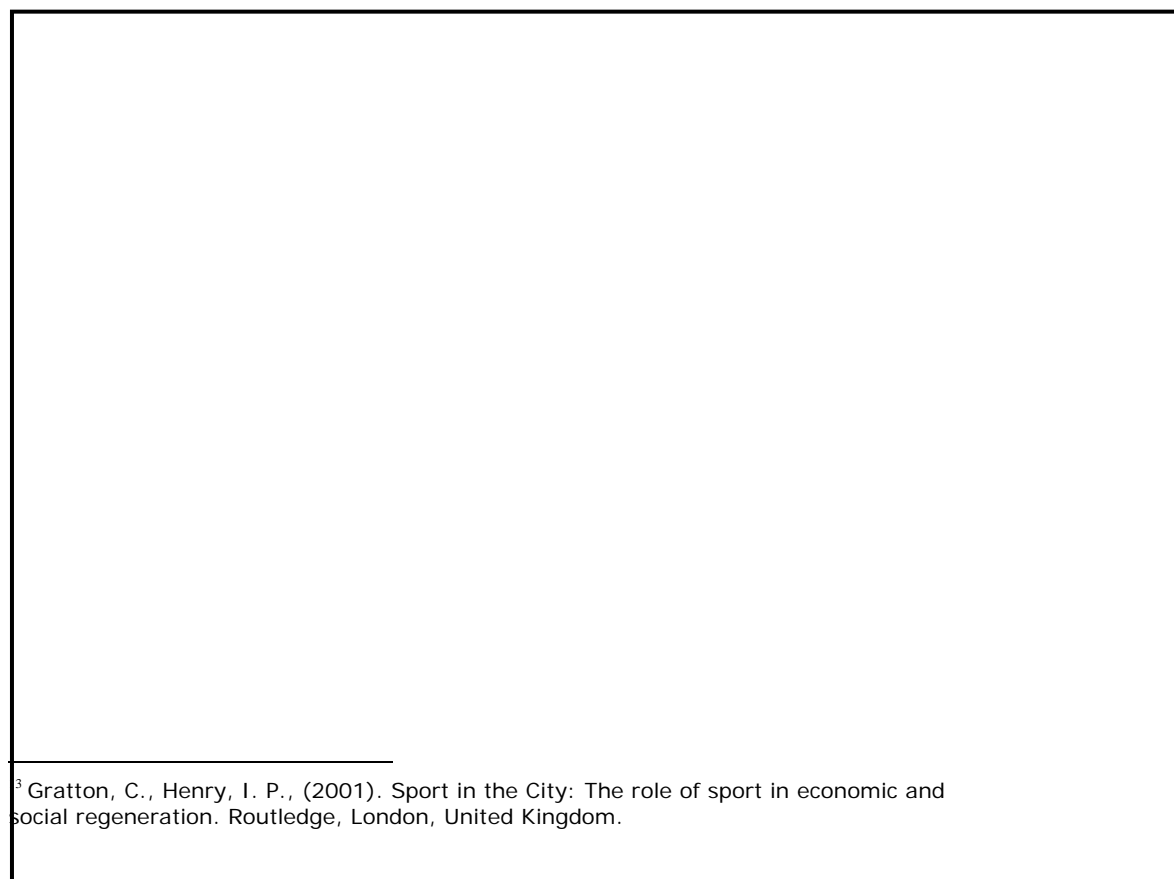
¹² International Olympic Committee, (2003). Conclusions and Recommendations. International Symposium on Legacy of the Olympic Games, 1984-2000. http://multimedia.olympic.org/pdf/fr_report_633.pdf. læst 13.10.2005.

ikke er bæredygtige på længere sigt. At skabe en arv efter et idrætsarrangement bør være en investering i nutiden og fremtiden. Disse programmer kan deles i flere forskellige kategorier f.eks. sportslige, sociale, økonomiske, turistmæssige og miljømæssige.

5.2 'Hårde' vs. 'bløde' effekter

Undersøgelser af effekten af idrætsbegivenheder kan forenkles ved at inddele effekterne i håndgribelige og uhåndgribelige eller "hårde" og "bløde" effekter, som de også kaldes. "Hårde" effekter inkluderer især målelige fordele, som f.eks. opførelsen af bygninger eller økonomisk indtægter som resultat af en idrætsbegivenhed. "Bløde" effekter er mere kvalitative og abstrakte f.eks. øget national stolthed og større aktivitet i lokalsamfundet. Som det kan ses i nedenstående model, kan værtskabet for en idrætsbegivenhed medføre både "hårde" og "bløde" effekter.

Figur 2. Model over forholdet mellem sport og sociale og økonomiske fordele (original)¹³

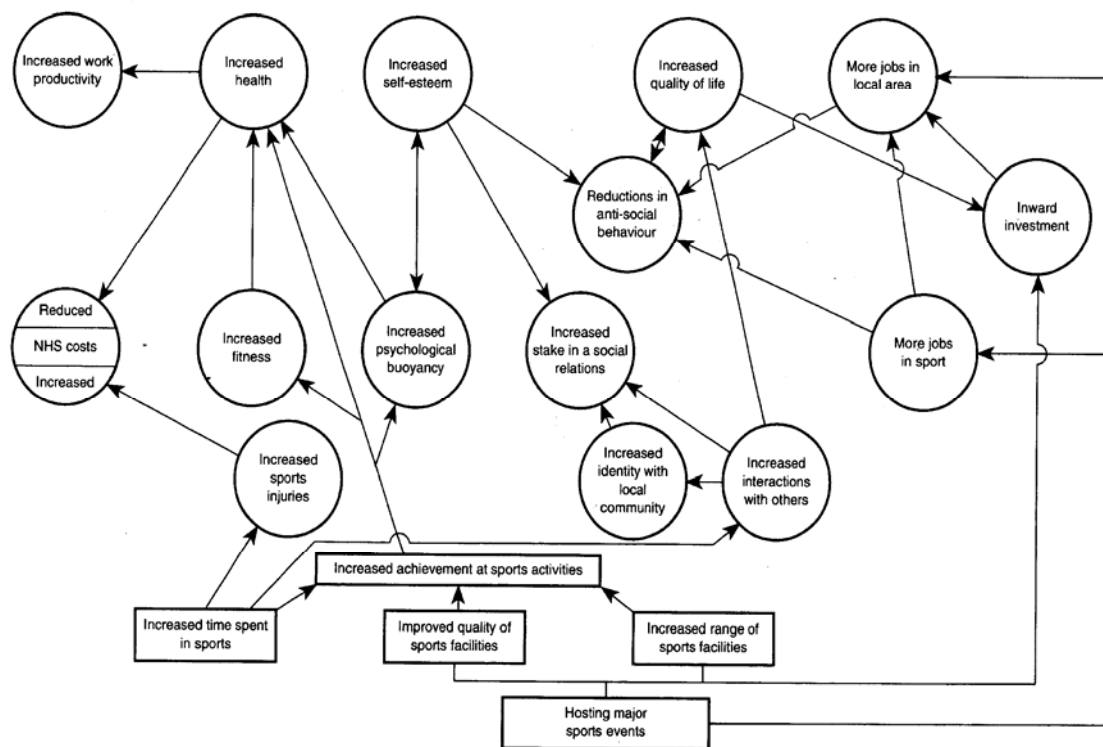

Figure 20.1 Model of relationship between sport and social and economic benefits

Den internationale olympiske komites internationale symposium om begrebet "arv" konkluderede, at;

... effekterne af denne arv kan have mange aspekter og dimensioner alt fra de mere anerkendte aspekter – arkitektur, byplanlægning, markedsføring af byen, sportslig infrastruktur, økonomisk og turismemæssig udvikling - til andre som er lige så vigtige, hvis ikke vigtigere, men dog mindre anerkendte. I særdeleshed er det nødvendigt at pointere vigtigheden af mere u håndgribelige værdier som øget kreativitet og skabelsen af kulturelle værdier, interkulturelle og integrerende oplevelser (baseret på køn, etnisk oprindelse eller fysiske egenskaber), fælles oplevelser, uddannelse, arkiver, kollektiv indsats og frivillighed, nye sports udøvere, global omtale, erfaring og knowhow osv.¹⁴

Coalter, *et. al.*, argumenterede i artiklen "The Role of Sport in Regenerating Deprived Urban Areas," at teoretiske argumenter har ledt til en stærk tro på den positive effekt af idrætsbegivenheder i relation til forbedringen af

¹⁴ International Olympic Committee, (2003). Conclusions and Recommendations. International Symposium on Legacy of the Olympic Games, 1984-2000. http://multimedia.olympic.org/pdf/fr_report_633.pdf. Læst 13.10.2005.

samfundsmæssige initiativer såsom sundhed, kriminalitetsbekæmpelse, uddannelse og arbejdsløshedsinitiativer, udvikling af lokalsamfundet og social involvering¹⁵.

The Institute for Environmental Studies har fremsat den følgende definition af samfundsmæssig effekt (social impact);

Med begrebet "social impact" mener vi konsekvenser for befolkninger, afledt af hvilken som helst offentlig eller privat handling – der ændrer måden hvorpå folk lever, arbejder, leger, forholder sig til hinanden, organiserer sig og generelt begår sig i samfundet. Begrebet inkluderer også kulturelle effekter såsom ændringer i normer, værdier og tro, der former befolkningernes forståelse af sig selv og samfundet¹⁶.

Kortlægning og identificering af hvilke positive samfundsmæssige effekter, der er mulige at opnå for byer, regioner eller måske endda hele landet, er betydelig sværere end målingen af håndgribelige effekter som turisme og økonomisk vækst. "Bløde" og "hårde" fordele følges også ofte ad, hvilket gør det endnu sværere at skelne dem fra hinanden. Som eksempel; en positiv effekt som øget beskæftigelse kan umiddelbart anses for en "hård" effekt i økonomiske termer, men den kan også anses for en "blød" effekt, fordi den involverer sociale emner som arbejdsløshed og øgede muligheder.

Der er en generel mangel på systematiske empiriske beviser, der forholder sig til værtskabet for en idrætsbegivenhed. Yderligere forskning er nødvendig for at undersøge de specifikke positive samfundsmæssige effekter en idrætsbegivenhed kan have på værtsbyen. I stedet for at sidde og vente på hvilke effekter en event kan få, er det muligt at skabe de nødvendige redskaber, således, at allerede eksisterende programmer og initiativer kan få fordel af deres forbindelse til specifikke arrangementer.

5.3 Eksempler på samfundsmæssige effekter

De følgende fire samfundsmæssige temaer er eksempler på områder, hvor idræt potentielt kan skabe en positiv effekt. Det skal bemærkes, at disse ikke er de eneste samfundsmæssige fordele, der kan udledes af en event, men benyttes

¹⁵ Coalter, F., Allison, M., Taylor, J., (2000). The Role of Sport in Regenerating Deprived Areas. The Scottish Executive Central Research Unit, Edinburgh, Scotland. www.scotland.gov.uk/cru/kd01/blue/rsrdua-07.htm. Læst 28.08.2005.

¹⁶ Institute for Environmental Studies, (1995). Guidelines and Principles for Social Impact Assessment. Environmental Impact Assessment Review 1995, 15(11) s. 43.

her som eksempler på hvilke typer af politiske initiativer, der passer godt med idrætsbegivenheder.

- Øget engagement i civilsamfundet:
Øget engagement og deltagelse henviser til en øget forståelse for og deltagelse i frivilligt arbejde i lokalsamfundet eller landet. Programmer for frivillige er en af de betydningsfulde måder, hvorpå en idrætsbegivenhed kan få en samfundsmæssig effekt. Programmer for frivillige skaber muligheder for dem, som ikke er i stand til eller ikke har lyst til at udøve idræt, til at bidrage til lokalsamfundet på en anden måde. Ved at arbejde frivilligt under en idrætsbegivenhed, skabes der mulighed for at øge borgerens samfundsmæssige bevidsthed og grundlag for øget samfundsdeltagelse for individer og grupper fra lokalsamfundet.
- Fremme indlemmelse i samfundet:
Social udelukkelse sker oftest, når folk har problemer som arbejdsløshed, er udsat for diskriminering, manglende færdigheder, lav indkomst, dårlige boligforhold, helbreds- eller familieproblemer. Social udelukkelse kan ske som et resultat af problemer, der tilstøder en i tilværelsen eller måske allerede eksisterer fra fødslen¹⁷. Ved at involvere sig i et idrætsarrangement kan disse borgere, der på den ene eller anden måde er blevet udstødt fra samfundet, blive en del af et fællesskab, og dermed kan følelsen af at høre til forhåbentlig genskabes.
- Bekæmpelse af kriminalitet og asocial opførsel:
Tilvejebringelsen af flere muligheder for underprivilegerede unge og voksne er et stærkt middel i kampen mod kriminalitet. Muligheden for at skabe og køre programmer, der opbygger færdigheder, samarbejdsevner og medfører uddannelse gennem sport, har vist sig effektive. Disse sports programmer er en måde, hvorpå der kan skabes sammenhæng mellem det at være vært for events og bekæmpelsen af kriminalitet. Sport og sundhed kan også bruges til at sætte fokus på en sund og aktiv livsstil, der medfører, at man træffer sunde valg. Sportsaktiviteter, der øger selvtilliden, og rollemodeller fra sportens verden kan også være en del af programmerne.

¹⁷ Office of the Deputy Prime Minister, (2005). Improving Services, Improving Lives: Evidence and Key Themes. Social Inclusion Unit Interim Report. <http://www.socialexclusion.gov.uk/downloaddoc.asp?id=752>. Viewed 13.10.2005.

- Forbedring af folkesundheden:

Bedre oplysning og uddannelse om sundhed, øget deltagelse i sportsaktiviteter og mere motion samt større fokus på en sundere livsstil, er blot nogle af måderne, hvorpå man kan forbedre folkesundheden.

Ildrætsarrangementer har en direkte og tydelig sammenhæng med fordelene ved at opretholde en sund livsstil. Det er en oplagt mulighed at etablere sammenhæng mellem sportsbegivenheder og programmer, der omhandler sundhed og aktiv livsstil samt uddannelsesprogrammer om sund kost og vejledning om motion.

5.4 Begrænsninger ved foretagelsen af effektmålinger

Der er mange begrænsninger i udførelsen af effektanalyser af store events. Den positive, håndgribelige, økonomiske effekt af at afholde events er ofte overdrevet eller fremsat på en måde, så det positive resultat fremstår bedre, end det reelt er. Når man i stedet ser på de mere uhåndgribelige samfundsmæssige effekter, opstår der ligeledes en del begrænsninger i målingen af disse. Der er en del skjulte udgifter i forbindelse med værtskabet for en sports begivenhed. Disse kan være en øget kriminalitetsrate under selve begivenheden, overbefolkning af byerne og medfølgende overbelastning af sygehusvæsenet samt dårligere forhold for den lokale industri og forretninger. Det er ofte sagt, at OL i Sydney i 2000 var de bedste lege nogensinde, dog har H. Lenskyj i sin bog "The Best Olympics Ever? Social Impacts of Sydney 2000" beskrevet de mange sociale problemer, der opstod som en følge af de olympiske lege¹⁸. Bogen giver et indblik i nogle af de negative følger af OL-værtskabet blandt andet i form af overgreb hjemløse samt yderligere marginalisering af minoritetsgrupper som "the aboriginals". Effektmåling af de "bløde" effekter er svært. Det kræver vedholdende overvågning og evaluering over lange tidsperioder, hvorfor de reelle samfundsmæssige effekter, positive eller negative, er svære at fastslå.

Uanset disse begrænsninger, er der et behov for at bevæge sig videre end blot til at diskutere teorien bag de positive samfundsmæssige effekter af sport og

¹⁸ Lenskyj, H., (2002). The Best Olympics Ever? Social Impacts of Sydney 2000. State University of New York Press, New York, United States.

events. Det er på tide, at denne teori bliver omsat til praksis. Konkrete handlinger skal sættes i værk, for at disse mere uhåndgribelige fordele kan skabes og maksimeres.

Praksis

Denne del fokuserer på at maksimere de potentielle positive samfundsmæssige effekter, der kan udledes af implementeringen af forskellige programmer. Dette afsnit afsluttes med præsentationen af en model, der bør følges i planlægnings- og implementeringsfasen, når der fastlægges sociale programmer for forskellige events.

6. Sammenhængen mellem samfundsmæssige målsætninger og idrætsbegivenheder.

Ved at være opmærksom på de forskellige muligheder, der opstår som følge af afholdelsen af idrætsbegivenheder, skabes der en stærk sammenhæng mellem samfundsmæssige målsætninger og værtskaber for events. Der er en del centrale faktorer for succes, der kan findes i alle slags events. Samtidig er der også en del faktorer, der adskiller de forskellige events. Begge bør undersøges yderligere for at opnå en optimal udnyttelse af de muligheder, der opstår.

6.1 Fælles indhold

Ethvert arrangement, både store og små, indeholder tre centrale dele, der bør udnyttes for at kunne maksimere den samfundsmæssige effekt;

- Tiltrækningskraften og begejstringen
- Behovet for frivillig arbejdskraft
- Sammenhængen mellem sundhed og stærke rollemodeller

Disse centrale dele bør bruges, når der udarbejdes sociale programmer i forbindelse med både de store og mindre events. Særligt idrætsbegivenhedens tiltrækningskraft og den begejstring, der opstår, bør bruges til at aktivere socialpolitiske processer og gøre dem til succesfulde projekter. Der er dog visse begrænsninger, som politikerne er nødt til at være opmærksomme på i forsøget på at skabe sammenhæng mellem sociale programmer og events.

Tiltrækningskraften og begejstring:

Idrætsbegivenheder skaber en særlig aktivitet og stemning, som alt efter begivenhedens størrelse kan sprede sig rundt om i verden, landet regionen eller byen. Denne energi og begejstring tiltrækker mediernes opmærksomhed, investeringer og interesse fra mange sider. Det er denne energi, der kan bruges som katalysator for sociale programmer.

Det har ingen betydning, hvilken størrelse begivenheden har, der vil med sikkerhed være et følge af tilskuere, medier og deltagere. Events kan således benyttes til at bringe ny energi til allerede eksisterende programmer eller inspirere til nye. Selve begivenheden skaber et fokuspunkt for folks tid og energi.

Denne fokus og energi, der samler sig om idrætsbegivenheder, skal udnyttes i et forsøg på overføre denne energi til det sociale område. Denne overførsel vil hjælpe til at maksimere resultatet af de sociale initiativer. Politikere involveret i planlægningen af den samfundsmæssige indsats, kan bruge en event til at tilføre energi til de eksisterende tiltag. Det afgørende her er at omvende de samfundsmæssige processer til energifyldte, spændende projekter. For eksempel kan man, i stedet for blot at have et program, der løber år efter år uden nogen speciel afslutning, etablere et program, der løber før og under begivenheden. Derved vil man kunne udnytte den energi og fokus, der samler sig om begivenheden og dennes start og slutdato. Således bliver det en vedvarende cyklus af programmer, der løber som projekter med en specifik begivenhed som fokuspunkt.

Det skal bemærkes, at selv om en specifik event er fokuseret på en sportsgren, behøver den sociale platform ikke at være det. Det er den begejstring, begivenheden skaber, der får folk til at interessere sig, ikke nødvendigvis det sportslige aspekt. Ved at fokusere på denne energi og ikke kun på selve sporten eller konkurrencen, kan man få både sportstilhængere, og folk der ikke interesser sig for sport, til at blive aktivt involveret. For eksempel kan en fodboldturnering indeholde programmer, der inkorporerer andre sportsaktiviteter og aktiviteter af mere uddannelsesmæssig karakter så som læseklubber.

Behovet for frivillige:

Alle events har behov for frivillige. Typen af arrangement har indflydelse på antallet af frivillige, der er behov for, og muligvis også på, hvem der vil være interesseret i at deltage som frivillig arbejdskraft. De frivillige spænder fra folk, der er tilhængere af en specifik sport, folk der har en generel interesse i sport, til andre der ikke interesserer sig for sport, men som gerne vil være en del af organiseringen af en idrætsbegivenhed.

Behovet for frivillige skaber en mulighed, der ikke må overses for at få aktiveret marginaliserede grupper i samfundet. Hvad enten der er tale om minoritetsgrupper, udsatte unge eller de ældre, er der tale om en solid mulighed for at få aktiveret og maksimeret resultaterne af eksisterende programmer for social indlemmelse og aktiv samfundsdeltagelse.

Frivillige kan udover som hjælp til organiseringen af begivenheden også benyttes på andre måder. For eksempel kan man etablere et "storebror/storesøster" (buddy) program, hvor man sætter en voksen sammen med et udsat teenager, og giver dem opgaver før, under og efter begivenheden, som de kan arbejde sammen om at løse. Et andet eksempel kunne være at rekruttere frivillige direkte fra de socialt udsatte grupper. Idrætsbegivenheder kan også bruges til at lave en database over frivillige, som derefter kan benyttes i forbindelse med andre events og programmer.

Sammenhængen til sundhed og stærke rollemodeller:

Alle idrætsbegivenheder vil per definition have et element af konkurrence eller fokus på sport. Til større events vil berømte atleter konkurrere, og det er disse atleter, der bør benyttes som rollemodeller og talsmænd for den samfundsmæssige dagsorden. Til mindre events er det ikke nødvendigvis imponerende fysiske og sportslige præstationer, der er i centrum, men muligheden for at skabe opmærksomhed om motion og sundhed ligger lige for og bør fremhæves. Alle events kan inkorporere motion og sundhed i deres samfundsmæssige dagsorden og sætte et eksempel for fordelene ved et sundt og aktivt liv.

Et punkt, det er vigtigt at overveje, er om man skal lade idrætsbegivenheden stå alene og ikke skifte fokus derfra til de søgte samfundsmæssige effekter. Med andre ord, hvis den samfundsmæssige dagsorden begynder at spille en for stor rolle i selve idrætsbegivenheden, kan man risikere at interessen for selve

sportskonkurrencen overskygges eller fortabes helt. Folk deltager i events for at være en del af sportsbegivenheden, og fokus på selve konkurrencedagen eller -ugen bør ikke overskygges af den samfundsmæssige dagsorden.

Man kunne argumentere for, at kommercielle interesser ofte synes at overskygge de sportslige interesser. De kommercielle dele af en sportsevent har stadig en høj prioritet, da der er behov for penge for, at begivenheden overhovedet kan finde sted. Dette forklarer, hvorfor arrangører ofte ikke har andre muligheder end at tilpasse sig sponsorernes krav. De samfundsmæssige effekter maksimeres bedst ved at fokusere på den energi og opmærksomhed en event kan skabe og ikke ved at ændre selve eventen. Sociale programmer kan løbe, mens begivenheden finder sted, men de bør ikke tage fokus væk fra sportsaspektet, da det jo netop er det, der er katalysator for programmerne.

6.2 At vælge den rette event

Alle events indeholder de samme centrale dele, der er nødvendige for at kunne maksimere de samfundsmæssige effekter. Men det står stadig uklart, hvilken type af events, man skal afholde. En gennemgang af de særlige aspekter af forskellige typer af events giver et klart billede af, hvilke positive effekter nogle events har frem for andre, og hvilke events der er bedre til at opnå særlige samfundsmæssige målsætninger. Dette afsnit vil undersøge de fem forskellige typer af events, og de muligheder de skaber. Dette er opsummeret i figur 3: Skema over mulighederne for forskellige typer af events.

De forskellige muligheder, der opstår i forbindelse med forskellige typer af events, er hovedsageligt baseret på de følgende spørgsmål;

1. *Hvad er eventens tidsramme?* Dette refererer til tidsrammen mellem bud fasen og selve afholdelsen, og hvor længe man har til at benytte eventen som mål for en social dagsorden.
2. *Hvor langt rækker eventen? Hvor mange appellerer den til?* Hvem lægger mærke til, at denne begivenhed finder sted? Appellerer den til medierne? Hvor langt ud når eventen geografisk? Hvor kommer tilskuerne fra, og hvilke politiske niveauer i samfundet er involverede. Hvem vil generelt interessere sig for denne event?

3. *Hvem er de primære interessenter?* Hvem er en del af planlægningen og organiseringen af begivenheden. Hvem kan holdes ansvarlig for, at den sociale dagsorden overholdes og vedbliver at være en prioritet?
4. *Hvor stor er den finansielle investering?* Hvem betaler hvad for at denne event finder sted?

Svarene på disse spørgsmål vil give et klart billede af, hvilke områder der kan bruges til platform for maksimal udnyttelse af de positive samfundsmæssige effekter. Da alle lande og events er forskellige, kan der ikke opstilles noget konkret svar på ovennævnte spørgsmål. Ved at bruge de muligheder, der opstår i forbindelse med de forskellige events på en måde, så de passer med de sociale målsætninger, man har, kan man bedre sikre, at potentialet bliver udnyttet. Der er dog også adskillige begrænsninger i gennemgangen af følgende events typer. Disse vil blive dækket under punkt fem i hvert afsnit.

Type A Events; Større internationale events, der finder sted uregelmæssigt, tiltrækker mange tilskuere og skaber betydelig økonomisk aktivitet og medie interesse

F.eks. De olympiske lege og Fodbold VM/EM

1. *Tidsramme*

- Type A events har en lang tidsramme mellem bud fasen og selve afholdelsen. Ved de olympiske lege er der 7 år mellem, hvilket giver god tid til at udvikle og implementere en solid social platform. Tilskuernes forventning til begivenheden og deres erindring om den kan hjælpe til, at man kan skabe grundlag for implementeringen af vedvarende initiativer.
- Selve begivenheden finder sted henover dage eller uger og inkluderer både kunst og kulturelle indslag, der giver rig mulighed for skabe opmærksomhed om den samfundsmæssige dagsorden, uden at det går ud over selve sports og konkurrenceaspektet.

2. *Rækkevidde og interessesfære*

- Mediernes interesse for denne slags events er enorm. Hele verdens øjne er rettet mod værtsbyen lige fra den første offentliggørelse af værten til afslutningsceremonien og endda lang tid efter.

- Medieopmærksomheden er ikke specifikt rettet mod nogen sport. Nyheder om værtsbyen vil dukke op i alle dele af medierne og giver derved mulighed for at få offentliggjort historier om de samfundsmæssige initiativer.
- Ofte er der en del negativ presseomtale om værtsbyerne på grund af ubenyttede faciliteter osv. De samfundsmæssige initiativer kan supplere planerne om at efterlade værtsbyen med positiv arv og dermed være med til at vende det negative billede.
- Når det drejer sig om de olympiske lege vil tilskuere og tv seere ikke alle være sportsfans, men måske snarere følge begivenheden på grund af budskaberne om fred i verden og sammenhold, som legene står for. Dette olympiske ideal kan i særdeleshed bruges til at maksimere de samfundsmæssige effekter.

3. *Interessenter*

- Interessenter for Type A events inkluderer de følgende grupper;
 - Regeringen, regioner og kommuner
 - Internationale organisationer (f.eks. IOC, internationale sports organisationer)
 - Internationale sponsorer

Alle disse interessenter vil have en dyb interesse i at maksimere resultaterne af deres investering og involvering i en event af denne kaliber. Deres støtte til udviklingen, afviklingen og evalueringen af de sociale programmer er afgørende for maksimeringen af de positive effekter.

4. *Investeringer*

- Disse events medfører en lang række store byfornyelses projekter og forbedringer af infrastrukturen. De økonomiske investeringer er enorme for denne type af events, og den samfundsmæssige dagsorden spiller måske kun en mindre rolle, dog kan den alligevel være særdeles betydningsfuld. Interessenterne vil lede efter måder, hvorpå de kan få mere ud af deres investeringer. Deltagelse i de sociale programmer kan være en måde, hvorpå de kan få mere ud af deres involvering.

5. *Begrænsninger*

- Med en tidsramme, der strækker sig over så mange år, kan det være svært at holde fokus i planlægningen af politiske programmer. Det kan være svært at holde det samme energiniveau i hele processen.

- Der kan forekomme udskiftninger i ledelsen i hverve- og organisationskomiteen, hvilket skaber risiko for, at den samfundsmæssige dagsorden går tabt eller aldrig bliver implementeret.
- Ofte fokuserer organisationskomiteen primært på infrastrukturen og den økonomiske planlægning, og man risikerer derved, at de sociale programmer ikke bliver prioriterede.

Type B Events; Større events, der tiltrækker mange tilskuere og genererer betydelig økonomisk aktivitet og medieinteresse og er del af en årlig national cyklus.

F.eks. FA Cup Final, Tour de France.

1. *Tidsramme*

- Disse events finder sted årligt i det samme land og ofte det samme sted. Denne regelmæssighed skaber muligheder, som Type A events ikke gør. Selvom tiden op til eventen ikke er lang, giver den årlige tilbagevenden mulighed for at skabe vedvarende sociale programmer, der kan udvikle sig med tiden. Eventen kan bruges hvert år som et fokuspunkt.

2. *Rækkevidde og interessesfære*

- Type B events har muligvis ikke den same globale tiltrækningskraft, men der er en betydelig international interesse fra både tilskuere og medier.
- Medie interessen er også stor.

3. *Interessenter*

- Interessenterne er typisk af mere national karakter, de indeholder dog den samme slags organisationer som Type A events;
 - Regeringen, regioner, kommuner
 - Nationale sports organisationer
 - Nationale Sponsorere

4. *Investeringer*

- Investeringerne i infrastruktur er minimale i forhold til Type A events, hvilket giver flere ressourcer til at investere i sociale programmer. Som nævnt, kan der være tale om langsigtede investeringer.

5. *Begrænsninger*

- Sammenlignet med de store internationale events er disse events typisk mere fokuserede på selve sporten. Dette vil ofte medføre at folk interesserer sig mere for selve konkurrencen end for de store idealer,

som sporten står for. Det må anerkendes, at det sværere at få folk interesserede og engagerede i den sociale dagsorden ved Type B events.

Type C Events; Ikke-regelmæssige større events, der finder sted en enkelt gang, og hvor niveauet af økonomisk aktivitet er usikkert.

F.eks. Grand Prix Athletics, Commonwealth Games.

1. *Tidsramme*

- Disse events har en kortere hvervefase og implementeringsproces, der sjældent følges særlig nøje af medierne. Dette nedsætter den internationale mediefokus, men kan dog alligevel bruges som en fordel for de værtsbyer, der ønsker at gøre noget ved deres sociale problemer, uden at hele verden får indblik i dem.

2. *Rækkevidde og interessesfære*

- Type C events, der kan karakteriseres som mindre events, kan dog stadig opfattes som store for geografisk små og mindre udviklede områder. Samtidig tiltrækker begivenheden sig stadig en del medieopmærksomhed og tilskuere.
- Disse begivenheder tiltrækker stadig en del presse, selvom medieopmærksomheden er mere specifik.
- Mediedækningen omhandler primært de sportslige resultater.
- Tilskuerne vil være en blanding af sportsfans og folk som interesserer sig for internationale events.
- De fleste tilskuere vil være fra værtslandet.

3. *Interessenter*

- De fleste interessenter vil være internationale, de vil dog ikke have lige så meget indflydelse som IOC og FIFA har ved deres store arrangementer.
 - Regering, regioner, kommuner
 - Internationale sports organisationer
 - Internationale sponsorer

4. *Investeringer*

- Investeringer i infrastruktur er minimale, hvis de da overhovedet finder sted, som følge af dette kan mere opmærksomhed rettes mod de samfundsmæssige effekter af eventen i stedet for økonomisk afkast og behovet for bedre infrastruktur.

5. *Begrænsninger*

- Da investeringer i og interessen for denne type af events ikke er lige så stor som Type A events, er tiden, der er til rådighed for at arrangere

eventen også kortere. Det kan være svært at finde tid og penge til at udvikle den sociale dagsorden.

Type D Events; Større events med mange deltagere (>500), der genererer en begrænset økonomisk aktivitet (> kr250 000), og er en del af en årlig national cyklus part.

F.eks. Nationale mesterskaber i de fleste sportsgrene.

1. *Tidsramme*

- Som Type B events vil disse events være årligt tilbagevendende, hvilket giver mulighed for at skabe samfundsmæssige initiativer, der er fokuseret om denne begivenhed.
- Disse events vil typisk cirkulere rundt om i landet, hvilket giver mulighed for, at den sociale dagsorden kan nå forskellige områder.

2. *Rækkevidde og interessesfære*

- Den nationale mediedækning vil være omfattende, hvilket giver mulighed for at sætte fokus på nationale sociale problemområder uden at skulle bekymre sig om, hvorledes udlandet vil opfatte landet eller byen..
- Der vil komme tilskuere fra hele landet, flertallet vil dog være fra lokalområdet.

3. *Interessenter*

- Værtsbyens deltagelse og investering i begivenheden er afgørende for afholdelsen. På denne måde kan de få større indflydelse på, hvorledes de sociale budskaber og programmer integreres og markedsføres.
- Nationale sponsorer og det lokale erhvervsliv involveres. De kommercielle interesser er ikke så dominerende hvilket gør det nemmere at integrere de sociale projekter.

4. *Investeringer*

- Investeringer i infrastruktur kan være nødvendige, men vil ikke være af samme størrelse som ved ovennævnte events.
- Offentlig samt privat støtte vil være afgørende for afholdelsen af begivenheden.

5. *Begrænsninger*

- Organisationskomiteen vil typisk ikke have tid eller ressourcer til at bekymre sig om den sociale dagsorden.

- Denne type events er oftest mere fokuserede på konkurrencedeltagerne end på tilskuerne. Der vil sjældent være mange tilskuere eller stor interesse i denne type events, det skaber dog mulighed for at opbygge interessen gennem andre midler.

Type E Events; mindre deltager baserede events (<500), der genererer marginal økonomisk aktivitet (<kr250 000), og som er del af en årlig national cyklus.

F.eks. Lokale sports konkurrencer.

1. *Tidsramme*

- Type E events er ikke top sports events og kan derfor afholdes når som helst og hvor som helst og involvere en stor og bred del af lokalsamfundet.

2. *Rækkevidde og interessesfære*

- Denne event vil skabe stor begejstring rundt om i lokalsamfundet.
- Det er den eneste type af events, der giver borgeren mulighed for at deltage aktivt i konkurrencer i stedet for kun at være for topatleter.

3. *Interessenter*

- Interessenter vil være både regionen og kommunen, lokale og regionale sponsorer og muligvis og så andre grupper så som sportsklubber, foreninger og velgørenhedsorganisationer. Det er en stor fordel, at forskellige grupper i lokalsamfundet kan tage aktiv del i både organisationsdelen og konkurrencedelen.
- De kommercielle investeringer er små, og det er derfor nemmere at benytte eventen til at opnå samfundsmæssige mål.

4. *Investeringer*

- De finansielle investeringer er minimale, dog kan de personlige investeringer fra borgerne for at få eventen til at blive en succes være høje.

5. *Begrænsninger*

- Da der ikke er tale om top sports konkurrencer, vil der sjældent være garanti for mediedækning, dette vil ofte medføre, at der skal gøres mere for at markedsføre begivenheden og den sociale dagsorden.

Figur 3 giver et overblik over de forskellige typer af events, og de muligheder de skaber.

Figur 3: Oversigt over de muligheder events skaber

Type af event	Tiltrækningskraft/ Medieinteresse	Interessenter	Eksempler på events	Eksempler på fokusområder til maksimering af sociale effekter
Type A	-International -National -Regional -Lokal	-Værtsbyens organisationskomite -Værtsbyens offentlige instanser (alle niveauer) -andre organisationer (f.eks. IOC) -Sponsorer	-olympiske lege -FIFA Verdensmesterskaber	-stor medieopmærksomhed i alle nyhedsområder, ikke kun sportssektionen -Lang tidsramme til at udvikle og implementere programmer (fra før budet til efter eventen) -Store forskellige grupper af frivillige til programmer for minoriteter -Store finansielle investeringer fra adskillige interessenter side -Fokus på økonomi og infrastruktur kan tage fokus væk fra de sociale målsætninger
Type B	-International -National -Regional -Lokal	-Sports organisationer (f.eks. Nationale forbund) -Værtsbyens offentlige instanser (alle niveauer) -Sponsorer	-FA Cup Finalen -Tour de France	-Stor international opmærksomhed -Fokus på infrastruktur og budgetter mindre intens og dermed bedre mulighed for at fokusere på den sociale dagsorden -Del af en årlig cyklus og dermed mulighed for at skabe programmer med langsigtede mål
Type C	-International -National -Regional -Lokal	-Sports organisationer (f.eks. int. og nat. organisationer) -Værtsbyens offentlige instanser (alle niveauer) -Sponsorer	-Grand Prix Athletics - Commonwealth Games	-International interesse -Fokus på infrastruktur og budgetter mindre intens og dermed bedre mulighed for at fokusere på den sociale dagsorden
Type D	-National -Regional -Lokal	-Nationale forbund -Værtsbyens offentlige instanser (regionale og lokale niveau) -Sponsorer	-Nationale mesterskaber i de fleste sportsgrene	-Stor national interesse -Fokus på infrastruktur og budgetter mindre intens og dermed bedre mulighed for at fokusere på den sociale dagsorden -Del af en årlig cyklus for langsigtet udvikling, programmer der kan cirkulere rundt i landet og ikke kun være det samme sted hvert år -Værtsbyer har mere indflydelse end udefrakommende organisationer
Type E	-Regional -Lokal	-Sports klubber -Kommuner	-Lokale sports konkurrencer	-ikke del af en top sports konkurrence kalender så eventen kan afholdes når som helst, hvor som helst -Deltagere og tilskuere kan være en del af konkurrencen, da der ikke er tale om top sport -Deltagelse og indlemmelse af samfundsgrupper så som foreninger, velgørehedsorganisationer... -fokus på kommunale programmer

7. Model til brug for maksimering af mulighederne

At kende muligheden for at skabe samfundsmæssige forandringer er blot det første skridt, når man vil skabe positive samfundsmæssige effekter af idrætsbegivenheder. Værtsbyer skal udover at forberede en social dagsorden også forberede og aktivere en strategisk plan, der skal sikre, at alle potentielle muligheder maksimeres. En handlingsplan er nødvendig for at sikre, at selve eventen og de sociale programmer arbejder sammen for at skabe den bedste løsning for en by, region eller land. Canadas idrætspolitiske program fra 2002 understreger vigtigheden af en koordineret indsats for at maksimere de positive effekter af værtskabet for en event;

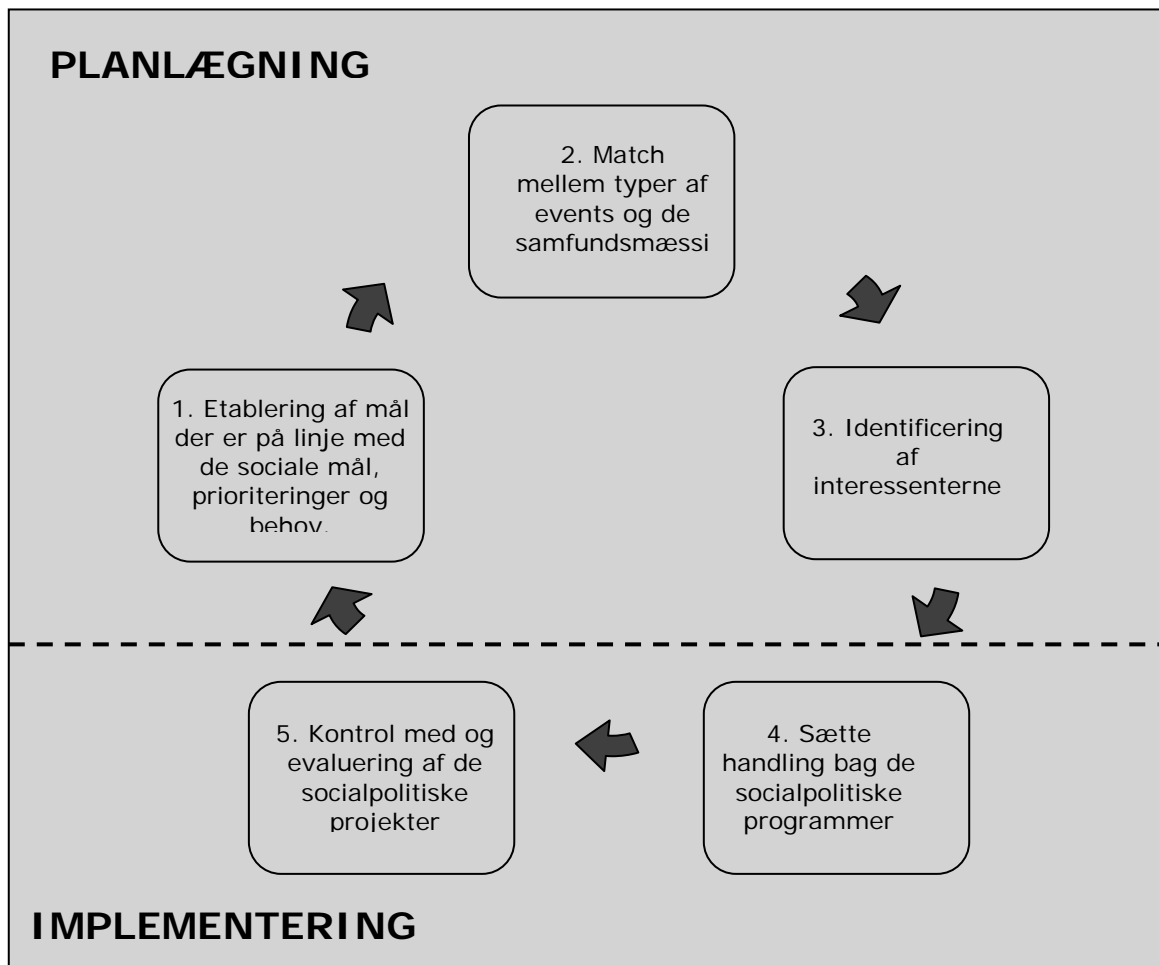
Canadas fragmenterede holdning til at være vært for events har skabt et stærkt pres på offentlige og private finansieringskilder og har dermed hindret en koordinering af den offentlige finansiering af disse events. Dette har resulteret i regionale uligheder i forhold til at høste fordele ved afholdelsen af en event¹⁹.

Mangelen på en koordineret indsats har i dette tilfælde medført, at de potentielle positive effekter ikke er blevet udnyttet optimalt.

Som led i rapporten er en simpel model til brug for maksimering af effekterne blevet udviklet. Denne model demonstrerer, hvordan man kan kombinere socialpolitik og idrætsbegivenheder. Den følgende model kan hjælpe byer til at sikre, at effekterne fra værtskabet for en event maksimeres. Denne model er en vedvarende cyklus, der sætter fokus på vigtigheden af at benytte erfaringerne fra tidligere afholdte events til at maksimere potentialet i fremtidige events. Denne cyklus demonstrerer, at alle events, både store og små, kan bruges til at udvikle en general plan og strategi, der vil resultere i maksimeringen af de samfundsmæssige målsætninger. Events skal ikke ses som individuelle projekter, men som end del af en stor udviklingsplan, og de samme sociale programmer kan integreres i en række events, fra store til små og henover mange år.

¹⁹(Oversættelse) Canadian Sport Policy, (2002). Som godkendt af Ministers in Iqaluit, Nunavut, April 6th, 2002.

Figur 4. Model til brug for maksimering af det samfundsmæssige effekter af et værtskab

1. Etablering af mål der på linje med de samfundsmæssige mål, prioriteringer og behov.

Før man byder på en event, er det nødvendigt, at værten gør sig de socialpolitiske målsætninger, prioriteringer og strategier klart. Alle events kan bruges som en katalysator for samfundsmæssige reformer, til at lancere nye programmer eller bringe ny energi til allerede eksisterende programmer. En beslutning om, hvordan den enkelte begivenhed skal bruges, afgøres af værtsbyens behov og målsætninger. For at udvikle en solid social platform er det nødvendigt at denne er på linje med allerede eksisterende målsætninger. Selvom eventen benyttes som platform til at lancere et nyt program, bør programmet være i tråd med den generelle socialpolitiske strategi. Det er mere sandsynligt at opnå positive samfundsmæssige effekter som følge af et

værtskab, hvis disse er på linje med de sociale forhold, behov og vedtagne politikker.

Der er større sandsynlighed for succes, hvis de mål, der opsættes, er i tråd med byens socialpolitiske ambitioner. Hvad enten disse mål er lang- eller kortsigtede, skal de være mulige at implementere, effekten skal kunne måles, og programmerne skal have et klart formål. Når man sætter sig mål, skal man også have en klar forståelse for de negative effekter, en event kan have.

2. Match mellem typer af events og de samfundsmæssige mål

Det er afgørende at finde et match mellem de sociale programmer og den rigtige type af events, når man skal skabe et succesfuldt program. Programmer, der ikke har været succesfulde før, vil næppe blive succesfulde, blot fordi de integreres med en idrætsbegivenhed. Idrætsbegivenheder kan skabe positive samfundsmæssige effekter, men de kan ikke skabe mirakler. Man skal undersøge de forskellige muligheder, de forskellige events skaber, og se hvilke programmer der passer bedst til. F.eks. gøre sig klart, om det man vil, er at fremhæve et nyt program eller bringe ny energi til et eksisterende. Forskellige events kan bruges til forskellige former for sociale programmer.

3. Identificering af interessenterne

Der er mange forskellige folk, der er interesseret i en succesfuld afholdelse af en event. Det er dog ikke alle, der kan eller vil være interesserede i at sikre at den sociale dagsorden overholdes og fordelene maksimeres.

- *Udnævnelse af en komite med ansvar for sociale effekter:*
Organisationskomiteerne for store events har oftest kun én ting som fokus, og det er at afholde en event, der er klar til tiden og overholder budgetterne. Så hvis de samfundsmæssige fordele skal maksimeres, skal der et eksternt organ til at tage ansvaret for, at det sker. Der er behov for, at en uafhængig komite, uanset om den består af folk, der repræsenterer det offentlige, eller om det er folk fra uafhængige organisationer, bliver udpeget til at sørge for at den sociale dagsorden overholdes. Dette vil sikre, at det sociale program bliver til mere end blot planer, der aldrig føres ud i livet.
- *Få alle involveret:* *Selv om* der er en komite til at styre det, betyder det ikke, at alle interessenterne ikke kan involveres i de sociale programmer.

Det offentlige kan have en tydelig interesse i at benytte en sport event til at nå deres socialpolitiske målsætninger. Kommercielle partnere kan også involveres. Som nævnt ovenfor, er de fleste sponsorer og kommercielle partnere primært opmærksomme på at få noget for deres investering. Men nogle store virksomheder er også interesserede i at blive mere involverede i lokalsamfundet og skabe en social profil. Problemet med de kommercielle partnere er, at de sjældent har mulighed for at engagere i et socialt program, der løber længe før og efter en event. Det er derfor, at det er mere sikkert at involvere det offentlige, da myndighedernes engagement kan bygges på et allerede eksisterende forhold.

For at sikre at fokus og budskabet er konstant fra start til slut, er det vigtigt at alle interessenter er opmærksomme på de potentielle positive effekter, der kan afledes af en idrætsbegivenhed.

4. Sætte handling bag de socialpolitiske programmer

Planer skal sættes i værk tidligt og effektivt. En stærk strategisk plan sikrer at projekter bliver igangsat. Man kan bruge forskellige strategier til maksimering af effekterne, afhængig af hvilke type af event, det drejer sig om. F.eks. Ved Type A events kan man allerede begynde at skabe en social platform før budprocessen går i gang. For type E events drejer det sig måske mere om at skabe en sammenhæng mellem begivenheden og eksisterende programmer.

5. Kontrol med og evaluering af de socialpolitiske projekter

Dette område vil få afgørende indflydelse på at sikre de langsigtede samfundsmæssige effekter for værtsbyen, regionen eller landet. Det kræver en løbende evaluering ved brug af indikatorer, der er i tråd med målsætningerne. Derudover vil erfaringer fra tidligere afholdte events tillade, at kommende events bliver til større nytte for samfundet. Den samfundsmæssige effekt kan være svær og tidskrævende at måle. Det skal være klart, at der er behov for penge til at kontrollere og måle nytten af programmerne, hvis implementeringen skal blive succesfuld. Eller risikerer man, at fordelene går tabt, og at man ikke vil kunne viderebringe de positive og negative erfaringer til kommende værtsbyer.

8. "Best Practice" eksempler

De følgende eksempler illustrerer succesfulde socialpolitiske programmer, der har været integreret i idrætsbegivenheder. Eksemplerne er fra Canada og England. Disse eksempler illustrerer brugen af langsigtet strategisk planlægning og en anerkendelse af fordelene ved at integrere sports og socialpolitik i forbindelse med idrætsbegivenheder. I samarbejde med en ekstern uafhængig organisation har man med succes sat socialpolitiske initiativer sammen med idrætsbegivenheder.

8.1 Canada

Der er endnu fem år til vinterlegene 2010 i Vancouver, Canada. Den sociale plan blev dog igangsat allerede 10 år før legene løber af stabelen, og før Vancouver blev valgt som værtsby. Arbejdet med den sociale plan er nu i fuld gang.

Vancouvers hvervekomité foretog en undersøgelse af hvilke muligheder, der var for at bruge OL til noget positivt for området. Denne undersøgelse fremhævede, hvad man kunne gøre for at skabe positive samfundsmæssige effekter. Med denne undersøgelse påbegyndte man et socialpolitisk program, der var i tråd med udviklingen af det olympiske bud og de aktuelle behov, Vancouver-området havde. Ved at fokusere på nedslidte og fattige områder af byen, lykkedes det at skabe en plan, hvor man benyttede legene som en katalysator til at forny infrastrukturen samt igangsatte initiativer, der satsede på at give nyt liv til lokalsamfundet.

Ved at involvere regeringen, eksterne organisationer og sponsorer, kan Vancouver allerede nu se positive effekter af deres program. Det er tydeligt at alle offentlige instanser, samt hverve- og organisationskomitéen er fuldt engageret i at maksimere de positive samfundsmæssige effekter af vinterlegene i Vancouver i 2010.

2010 Legacies Now blev skabt i juni 2000, ti år før legene finder sted. Det blev skabt som en støtte for OL i Vancouver budet. British Columbia Provinsen og Vancouver 2010 hverve-komitéen **sammenslutningen** ønskede at starte arbejde for, at legene ville efterlade en betydningsfuld arv, allerede før de fandt sted. På denne måde ville man sikre, at den arv legene efterlod for værtsbyen ville være

endnu stærkere. For at sikre at lokalsamfundene rundt om i British Columbia kan se fordelene af at være vært, investerer 2010 Legacies Now i udvikling af områder, der bidrager til sports deltagelse og væksten i lokalsamfundene. De startede med at arbejde med programmet "sport og rekreation" i 2004, og arbejdet er nu udvidet til også at omfatte områder som kunst og kultur, læse og skrivefærdigheder og et program, der kaldes "the Spirit of BC Community". 2010 Legacies Now er en non-profit organisation, der er uafhængig af regeringen, og som arbejder for at skabe samarbejde mellem forskellige NGO'er, den private sektor og offentlige institutioner. 2010 Legacies Now arbejder for at sikre at legene efterlader en arv, der er inspirerende og som vil skabe flere udviklingsinitiativer i lokal samfundet og resten af Canada.

Med fem år til legene i Vancouver er der allerede positive resultater fra 2010 Legacies Now programmet. Det formår både at opretholde en bred opbakning til legene og at nå ud til lokalsamfundene med budskaberne. Eksempler på programmer, der ledes af 2010 Legacies Now rundt om i Vancouver, British Columbia og Canada kan ses nedenfor;

- Studerende fra 64 kommuner rundt om i provinsen har deltaget i sommerlejre med temaer som kultur, sport og sundhed. Dette er finansieret af et støtteprogram under 2010 Legacies Now, der uddeler over 5 mio. dollars i legater til skoler og skole distrikter.
- Over 85 000 studenter er blevet gjort mere aktive, da man gennem 2010 Legacies Nows skoleinitiativ har foreslået, alle elever skal hoppe og danse, når skoleklokken ringer.
- Ved at tilbyde børn fra byerne at lære at stå på snowboard, søger man at øge deres livskvalitet. Den 10. februar 2005 offentliggjorde man et nyt partnerskab med Bell Canada om programmet "Chill". "Chill" er et unikt snowboarding program for unge fra byen. Med rådgivning og undervisning i snowboarding, ønsker man at give unge med problemer en chance for at få succes og øge deres selvtillid gennem gode sportsoplevelser.
- Ved offentliggørelsen af 2010 Legacies Nows program for frivillige, satte man sig det mål at registrere en million canadiere inden 2012 gennem hjemmesiden VolVew.ca. Dette demonstrerer, at de er i gang med en plan for rekruttering af frivillige, ikke kun til disse lege men for andre events i fremtiden.

For mere information om Vancouver 2010 se <http://www.vancouver2010.com/en>
eller www.2010Legacies Now.com.

8.2 England

Som nyligt valgt vært for de olympiske lege i 2012, er Sport England blevet rost for sin indsats for at skabe positive samfundsmæssige effekter af værtskaber for idrætsbegivenheder. Med en lang række events, der finder sted rundt om i landet, har Sport England udviklet en plan, der integrerer sport og socialpolitiske programmer. Følgende beskrives to eksempler på events, der har været brugt som platform til at igangsætte sociale programmer. Disse blev udviklet af et uafhængigt selskab kaldet, dparticip8, og var støttet af Sport England.

- Manchester 2002 Commonwealth Games

Commonwealth Games i Manchester var et eksempel på en ny indgangsvinkel til arbejdet med sociale programmer. Manchester-legene var et af de første eksempler på, at man integrerede en social dagsorden. Legene var forudset til at blive en succes på grund af det gode samarbejde mellem organisationskomiteen, Manchester Kommune, Sport England og regeringen. Manchester byråd fremførte at legene var meget vigtige for byens langsigtede udviklingsplaner. Legene blev solgt som en pakke til medierne med budskabet om, at der var tale om mere end blot 11 dages sport. Den kulturelle og samfundsmæssige dagsorden blev en stor del af hele begivenhedens image.

Regeringen støttede programmer, der indeholdt projekter med fokus på frivillige, kultur, uddannelse, unge og forskellige forretningsprojekter med 20 millioner pund. Sport England understøttede sit finansielle bidrag med et program, der havde som formål at øge aktiv deltagelse i sport.

Manchester Commonwealth Games er blevet erklæret en stor succes både med hensyn til de sportslige præstationer og til indsats over for befolkningen i Manchester. Som eksempel blev det frivillig program, der blev igangsat under Manchester legene brugt til en event i 2005. Manchester Games skabte en database med over 10 000 frivillige, der kontaktes hver måned med forespørgsler om forskellige projekter. Disse frivillige har adgang til forskellige udviklings og uddannelsesmuligheder så som førstehjælp, sprog og ledelses kurser.

- Euro 2005 Women's Football European Championships

Sport England og det engelske fodbold forbund finansierede et program, der skulle arbejde for at de samfundsmæssige effekter af kvindernes VM-slutrunde i fodbold i 2005 efterlod en stærk arv. Denne event fokuserede på aktiv deltagelse, sundhed, samfundsdeltagelse og lighed. Man benyttede rollemodeller til at vise sammenhængen mellem top sport og succesfulde kvinder. Denne event viser Sport Englands dedikation til og langsigtede plan med at maksimere de positive samfundsmæssige effekter af en idrætsbegivenhed. Nogle af de samme programmer, der blev introduceret under Manchester legene i 2002, blev genindført under Euro 2005 mesterskaberne. Eksempelvis blev 250 frivillige fra den database, der blev opført under Manchester legene også benyttet til Euro 2005.

2005 blev også året for frivillige i England, og juli blev måneden for frivillige indenfor sport. Dette hang godt sammen med Euro 2005, da man kunne benytte lejligheden til at takke alle de frivillige for deres indsats.

Et af de mest succesfulde initiativer var "Passport 2005" programmet, der blev kørt af dparticip8, se ovenfor. "Passport 2005" var et program, der belønnede borgerne med en gratis billet til Euro 2005 mod deltagelse i forskellige projekter i lokalsamfundet. Alle kunne deltage i programmet, foreninger, skoler, biblioteker... Programmet var meget fleksibelt og attraktivt for både unge og voksne. Nogle folk deltog ved at samle frimærker. Når man havde samlet seks frimærker, fik man en gratis billet. Programmet indeholdt alle mulige slags aktiviteter, såsom sund livsstil, læseaktiviteter eller samfundsprojekter. 10.000 brochurer blev uddelt for at markedsføre programmet, og 40.000 andre blev rekvireret efter, at programmet var sat i værk. Det blev vurderet, at ca. 75% af de 50 000 brochurer resulterede i, at et program blev implementeret. Det vigtigste aspekt af dette program var ikke om folk brugte de uddelte billetter, men at de blev involverede og blev bevidste om eventen og budskabet om sundhed og motion.

Et andet program, der blev implementeret var et cheerleader og danseprogram, Euro Hakka. Hakka dansen, der stammer fra New Zealands berømte Rugby hold All Blacks, var fokuspunktet for dette program. Hver region i Nord-Vest England blev tildelt et af de otte hold, der deltog i Euro 2005. Regionen var ansvarlig for

at finde på en Hakka dans for deres hold. Mere end 1000 unge piger opførte disse Hakka danse i halvlegene og til finalen. Initiativet var rettet mod unge piger og havde til formål at øge pigernes selvtillid og selvsikkerhed gennem dans. Dette viser, at de forskellige initiativer ikke behøver at være sports specifikke, bare fordi, der er tale om en fodboldevent, behøver programmerne ikke handle om fodbold. Det handler om at bruge den begejstring, der knytter sig til sporten til noget positivt og ikke nødvendigvis selve sporten.

En indledende evalueringsrapport af effekterne af Euro 2005's samfundsmæssige programmer offentliggøres i november 2005. For mere information om Sport Englands programmer se <http://www.sportengland.org/>.

Konklusioner

De potentielle positive effekter af værtskabet for en event har historisk kun været fokuseret rundt om de økonomiske og turismerelaterede effekter. Det er tydeligt at de også burde indeholde det samfundsmæssige aspekt. Planlægning af programmer om efterladelse af en social arv efter en event er ikke nok til at maksimere det potentiale, der er for at skabe positive samfundsmæssige effekter. Der skal handling bag dem. Den sociale dagsorden skal være tydelig både før, under og efter begivenheden, for at sikre at få størst muligt antal positive effekter realiseret og bevaret.

9. anbefalinger for fremtiden

Værter bør udnytte de muligheder idrætsbegivenheder skaber, især muligheden for at rekruttere frivillige, bruge den opmærksomhed og energi, der opstår i forbindelse med eventen og aktivere budskaberne om sundhed og motion.

Man kan maksimere fordelene ved at følge en model, der vil sikre at der sættes handling bag planerne. Planlægningen skal finde sted på et tidligt tidspunkt og være i tråd med landets generelle sociale dagsorden. Det skal ledes af et eksternt uafhængigt organ og matches med en specifik type af events. Implementeringen, kontrollen med og evalueringen af programmerne vil medføre en bedre forståelse for, hvordan man videre kan maksimere potentialet af at være vært for en event.

Videre forskning indenfor dette område er essentiel. Især områder som effektmåling og evaluering af de sociale programmer bør undersøges nærmere for at sikre at de positive samfundsmæssige effekter kan maksimeres i fremtiden. Det anbefales, at værtsbyerne og regeringer integrerer en social dagsorden, som en del af deres event strategi. Som en anbefaling til værtsbyerne og regeringerne. Værtsbyerne bør ikke være bange for at tale om deres sociale planlægning og dele deres ideer med andre. Potentialet eksisterer, og det er ikke svært at sætte i værk så længe barrieren mellem planlægning og handling overskrides. Værtsbyer kan lære ved at dele deres erfaringer med andre og selv oparbejde praktisk erfaring.

Det er anbefalet, at værtsbyerne starter et samarbejde med et uafhængigt eksternt organ, der tager ansvaret for, at de sociale planer bliver ført ud i livet og ikke bliver glemt på grund af tid eller penge. Dette organ kan derefter arbejde for at sikre;

- En langsigtet socialpolitisk strategi er udarbejdet på linje I tråd med planen for selve begivenheden.
- De sociale programmer skal udnytte hovedindholdet i eventen, behovet for frivillige, rollemodellerne, energien og det fokus begivenheden skaber samt budskaberne om sundhed og motion.
- Støtte til den langsigtede evaluering og kontrol med programmerne for at sikre at fremtidig udvikling og forbedring er mulig.

Koblingen til idrætsbegivenheder vil give de socialpolitiske programmer mulighed for at bevæge sig fra en langsigtet proces til et spændende og energifyldt projekt. Man bør udbytte og maksimere de muligheder store og små events skaber ved brug af langtidsplanlægning og udvikling.

10. Litteraturliste

Bøger og artikler

Andersson, T., Persson, C., Sahlberg, B., Strom, L., (1999). The Impact of Mega Events. European Tourism Research Institute, Mid Sweden University. Sweden.

Breton, C., (1997). The Olympic Challenge- Can Montreal respond a second time to this Mega Tourism Event after its 1976 host experience? University of Surrey dissertation, Department of Management Studies, Surrey, United Kingdom.

Burbank, M., Andranoich, G., Heying, C., (2001). Olympic Dreams: The impact of Mega-Events on local politics. Lynne Rienner Publishers, Colorado, United States.

Burnett, C., (2001). Social Impact Assessment and Sport Development. International Review for the Sociology of Sport, 36 (1), p.p. 41-57.

Canadian Sport Policy, (2002). As endorsed by Ministers in Iqaluit, Nunavut, April 6th, 2002.

Cashman, R., Hughes, A., (1999). Staging the Olympics: the event and its impact. University of New South Wales, Sydney, Australia.

Central Council of Physical Recreation, (2002). Everybody Wins: sport and social inclusion. London, United Kingdom.

Centre for Leisure and Sport Research, (2002). Count Me In: The dimensions of social inclusion through culture and sport. Leeds Metropolitan University, Leeds, United Kingdom.

Collins, M, Henry, I., Houlihan, B., Buller, J., (1999). Research Report: Sport and Social Exclusion. Institute of Sport and Leisure Policy, Loughborough, United Kingdom.

Collins, M., (2004). Sport, physical activity and social exclusion. Journal of Sports Sciences, August 2004, 22, 88, s. 727- 741.

Garcia, B. G. Towards a Cultural Policy for Great Events: Local and global issues in the definition of Olympic Games cultural programme, lessons from the Sydney Olympic Arts Festivals 1997-2000. Universitat Autònoma de Barcelona, Dissertation, Faculty of Communication Science.

Gratton, C., Henry, I. P., (2001). Sport in the City: The role of sport in economic and

social regeneration. Routledge, London, United Kingdom.

Haxton, P. A., (1999). The perceived role of community involvement in the mega-event hosting process: A case study of the Atlanta 1996 and Sydney 2000 Olympic Games. University of Technology, Faculty of Business dissertation. Sydney, Australia.

Herr, P.B., (1988). Hosting the Olympics: The Long-Term Impact. Summary Report on the Conference. 1988 Seoul International Conference, 6, s. 13-16.

Hiller, H., (2000). Mega-events, Urban Boosterism and Growth Strategies: An Analysis of the Objectives and Legitimizing of the Cape Town 2004 Olympic Bid. *International Journal of Urban and Regional Research*, 24 (2), s. 449-458.

Ingerson, L., Westerbeek, H., (2000). Determining Key Success Criteria for Attracting Hallmark Sporting Events. *Pacific Tourism Review*, 3 (4), s. 239-253.

Institute for Environmental Studies, (1995). Guidelines and Principles for Social Impact Assessment. *Environmental Impact Assessment Review*, 15(11), s. 43.

Jones, H.G., (1989). The economic impact and importance of sport: a European study. 1989, Committee for the Development of Sport, Strasbourg, France.

Kim, J., Rhee, S., Yu, J., Koo, K., Hong, J., (1989). Impact of the Seoul Olympic Games on National Development. Korea Development Institute.

Lenskyj, H., (2002). The Best Olympics Ever? Social Impacts of Sydney 2000. State University of New York Press, New York, United States.

Moragas, M., Kennett, C., Puig, N., (2003) The Legacy of the Olympic Games 1984-2000. International Symposium, Lausanne 2002. International Olympic Committee, Lausanne, Switzerland.

Momen, S., (2004). Bidding for the Olympic Games: Motives, Outcomes, and Future Trends. International Academy of Sports Science and Technology, Lausanne, Switzerland.

Syme, G., Shaw, B. J., Fenton, D. M., Mueller, W.S., (1989). The Planning and Evaluation of Hallmark Events. Ashgate Publishing Ltd, Aldershot, England.

Our Story (2005). 2010 Legacies Now. Information booklet.

Hjemmesider:

ABC Radio National's The Sport Factor, (2002). Sport and Community. Interview with

Nick Gibbs, Director of Community Services for New Forest District Council, UK.

www.ausport.gov.au/fulltext/2002/sportsf/s678516.asp

Læst 17.10.2005.

Brown, A., Massey, J., (2001). The Sports Development Impact of the Manchester

2002 Commonwealth Games: Initial Baseline Research.

http://www.uksport.gov.uk/images/uploaded/M2002_Baseline_2001.pdf

Læst 08.08.2005.

Cambridge Policy Consultants (2002). The Impact of the Manchester 2002 Commonwealth Games.

www.manchester.gov.uk/corporate/games/impact.htm

Læst 04.08.2005.

Canadian Sport Tourism Alliance. Sport Tourism Economic Assessment Model.

www.canadiansporttourism.com/eng_doc_print.cfm?DocID=20

Læst 04.08.2005.

Coalter, F., Allison, M., Taylor, J., (2000). The Role of Sport in Regenerating Deprived Areas. The Scottish Executive Central Research Unit, Edinburgh, Scotland.

www.scotland.gov.uk/cru/kd01/blue/rsrdua-07.htm

Læst 28.08.2005.

Commonwealth Games Legacy Manchester 2002.

www.gameslegacy.com/cgi-bin/index.cgi

Læst 04.08.2005.

Ference, Weiker & Company, (2003). Community Assessment of 2010 Olympic Winter Games and Paralympic Games on Vancouver's Inner City Neighbourhoods.

<http://vancouver.ca/olympics/pdf/commassessment.pdf>

Læst 12.10.2005.

International Olympic Committee, (2003). Conclusions and Recommendations. International Symposium on Legacy of the Olympic Games, 1984-2000.

http://multimedia.olympic.org/pdf/fr_report_633.pdf

Læst 13.10.2005.

International Olympic Committee. Olympic Movement's Agenda 21: Sport for sustainable development.

http://multimedia.olympic.org/pdf/en_report_300.pdf

Læst 10.08.2005.

Karlis, G., (2005). Volunteerism and Multiculturalism: A Linkage for Future Olympics.

Strategy & Sponsorship Review.

www.strategyandsponsorship.org/documentos/Volunteerism.pdf

Læst 19.10.2005.

London 2012. Maximising the Social & Economic Benefits & Opportunities Provided

by the Olympic Development.

www2.hackney.gov.uk/jpat-docs/mainsub-4.pdf

Læst 06.09.2005.

London 2012 (2004). Report highlights economic benefits of hosting sport

www.london2012.org/en/news/archive/2004/september/2004-09-03-10-58.htm

Læst 29.08.2005.

New initiatives to tackle anti-social behaviour, (2005). Directgov.

http://www.direct.gov.uk/N11/Newsroom/NewsroomArticles/fs/en?CONTENT_ID=4020038&chk=3GtYdn

Læst 17.10.2005.

Manchester City Council. Lessons Learned from the Commonwealth Games.

www.manchester.gov.uk/corporate/games/lessons/keyelements.htm

Læst 16.09.2005.

Office of the Deputy Prime Minister, (2005). Improving Services, Improving Lives:

Evidence and Key Themes. Social Inclusion Unit Interim Report.

<http://www.socialexclusion.gov.uk/downloaddoc.asp?id=752>

Læst 13.10.2005.

Scottish Government. A literature review of the evidence base for culture, the arts and

sport policy.

www.scotland.gov.uk/library5/education/lrcas-19.asp

Læst 10.10.2005.

Sport England (1999). Best Value through Sport: the value of sport to local authorities. Sport England, England.

www.sportengland.org/local.pdf

Læst 29.08.2005.

Sport Information Resource Centre (2005). Esteem Team.

www.sirc.ca/newsletters/july05/feat1.cfm

Læst 04.08.2005.

Strategy Unit, (2002) Game Plan: a strategy for delivering Government's sport and

physical activity Objectives. United Kingdom Government.

www.number-10.gov.uk/su/sport/report/sum.htm

Læst 29.08.2005.

The Vancouver Agreement.

www.vancouveragreement.ca/

Læst 10.08.2005.

UK Sport. Additional Benefits.

www.uksport.gov.uk/generic_template.asp?id=12270

Læst 12.10.2005.

UK Sport. New research highlights volunteer's role.
www.uk sport.gov.uk/template.asp?id=1513
Læst 13.10.2005.

UK Sport. Measuring Success 2: The Economic Impact of Major Sports Events.
http://www.uk sport.gov.uk/images/uploaded/MS1_4.pdf
Læst 29.08.2005.

United Nations. 2005 International Year for Sport and Physical Education.
www.un.org/sport2005/a_year/facts.pdf
Læst 04.10.2005.

United Nations. 2005 International Year for Sport and Physical Education.
<http://www.un.org/sport2005/index.html>
Læst 18.10.2005.

Præsentationer og konferencer:

(2005) New Trends in Management of Major Sports Events. Valencia Summit:
Major
Sports Events as Opportunity for Development of Cities. Valencia, Spain.

Downward, P. (2005). Some Sports Development Insights from Large-Scale
Sports
Event Volunteering: The Manchester Commonwealth Games. Presented at
the European Association for Sport Management Congress, Newcastle,
United Kingdom.

Dryden, K. (2004). Get a Life. Presented at Policy Research Initiative
Conference:
Exploring New Approaches to Social Policy, Lessons from Research.
Ottawa, Canada.

Egford, K. (2005). Using the Power of Major Sports Event to Stimulate
Community
Regeneration. Presented at the European Association for Sport
Management Congress, Newcastle, United Kingdom.

Hartley, S. (2004). Sport: Making a difference in neighbourhoods. Presented at
Sporting future conference, Aberdeen, Scotland.

Mann, P. (2005). Major Sports Events: Effective legacy planning and
implementation.
Presented at Sport Accord. Berlin, Germany.

Misener, L., Mason, D. (2005). Policy Initiatives and the Use of Sport in the
Regeneration of Communities: An exploration of two cities. Presented at
the European Association for Sport Management Congress, Newcastle,
United Kingdom.

Sharing the Spirit, (2005). 2010 Legacies Now, Presented to Government of
Canada,
Ottawa, Canada.

Shibli, S. (2005). Secondary Analysis of Primary Studies. Presented at the European Association for Sport Management Congress, Newcastle, United Kingdom.

TSE Consulting and SHM Consulting (2004). Whose legacy is it anyway? Putting the social regeneration agenda at the heart of cities' sports planning. Presented at International Sports Management Seminar. Lausanne, Switzerland.

Wilson, R. (2005). The Economic Impact of Sport Events: Critiquing the Typology. Presented at the European Association for Sport Management Seminar, Newcastle, United Kingdom.